

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 68/2023 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om jakt på lodjur

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade Talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 68/2023 rd undertecknat av riksdagsledamot Jenni Pitko /gröna:

Hur säkerställer regeringen att man i regleringen av jakten på lodjur noggrant beaktar både naturvärdena och de nyttiga effekterna lodjursstammen har på sin miljö och

hur ämnar regeringen utveckla regleringen av den stamvårdande jakten på stora rovdjur?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

När Finland anslöt sig till Europeiska unionen 1995 bestod lodjursstammen i Finland uppskattningsvis cirka 800 individer. Naturresursinstitutet (Luke) uppskattar att det före jaktsäsongen 2022–2023 i Finland finns 2 390–2 575 över ett år gamla lodjur. Under hela medlemskapstiden har lodjursstammen jagats med dispenser enligt artikel 16.1 e i habitatdirektivet, det vill säga så kallade dispenser i stamvårdssyfte. Uppskattningen av lodjursstammen 2020 visade en ökning på 11 procent, 2021 en ökning på 4 procent, 2022 nästan ingen förändring alls och nu 2023 en ökning på 9 procent. I den senaste hotbedömningen (2019) ändrades lodjurets status från nära hotade (NT) till livskraftiga (LC). Lodjursstammen har på en gynnsam bevarandestatus i Finland och varit det under varje rapporteringsperiod (2001–2006, 2007–2012 och 2013–2018). Trots jakten hotas inte stammens livskraft eller dess gynnsamma bevarandestatus. Man kan säga att man i Finland samtidigt har lyckats kombinera den stamvårdande jakten med att uppnå en gynnsam bevarandestatus för arten och säkerställa en gynnsam bevarandestatus för stammen. Lodjuret är inte längre hotat, sårbar eller sällsynt och inte ens lokal vad som krävs av arter som gemenskapen anser vara viktiga i artikel 1 g i habitatdirektivet. Bilagorna till habitatdirektivet bör ändras i enlighet med förfarandet i artikel 19 i habitatdirektivet så att lodjuret i fråga om populationen i Finland överförs från bilaga IV (strängt skyddad) till bilaga V (får jagas). Tyvärr kan ändringen inte göras nationellt.

Enligt förvaltningsplanen för lodjursstammen i Finland (2021) är målet för den stamvårdande jakten att lodjursstammen på riksnivå förblir livskraftig och har en gynnsam bevarandestatus, att olägenheterna till följd av lodjurens närvaro minimeras och lodjursstammen hålls skygg för människan. Syftet med stamvårdande jakt är att hålla stammen på nuvarande nivå i det övriga Finland.

Beskattningsnivån siktar således på en stabil och regionalt jämnt fördelad population och att samtidigt på att minska de sociala olägenheter som eventuella koncentrationer orsakar. Med förvaltningsplanen och med det maximiantal individer som får fällas genom jakt som årligen fastställs i jord- och skogsbruksministeriets förordning är det möjligt att säkerställa att den sammanlagda årliga inverkan av de enskilda dispenserna inte skadar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos stammen i dess naturliga utbredningsområde. Den maximala mängden fällda individer genom stamvårdande jakt bygger på aktuella vetenskapliga utredningar och på beräkningar med hjälp av populationsmodellen.

Jord- och skogsbruksministeriets förordning med lodjurskvoten är en förordning som begränsar Finlands viltcentrals behörighet och som endast fastställer en ram för en mängd som inte får överskridas. Det är inte ett mål som bör eftersträvas. För jaktåret 2023–2024 är beskattningsnivån för lodjur högst 320 individer (cirka 10 % av stammen). Detta är lägre än den nivå som Naturresursinstitutets prognosmodell uppskattar, där stammens storlek förblir oförändrad. Naturresursinstitutets uppskattning av beskattningens hållbarhet, som baserar sig på den nya prognosmodellen och som med största sannolikhet håller stammen oförändrad, är 410 individer i Finland söder om renskötselområdet. I detta avseende är kvoten på 320 lodjur relativt måttlig, med tanke på att den mycket sannolikt inte beviljas i sin helhet. Exempelvis förra jaktåret beviljades dispens för 178 lodjur av kvoten på 320 individer och 174 individer fälldes.

Lodjurets värden i det finländska samhället består både av lodjuret som en positiv naturupplevelse och lodjurets värde som vilt. Lodjuret har också betydelse som rovdjur och påverkar bestånden av olika djurarter antingen direkt eller indirekt. Lodjurets inverkan på sina bytesdjursarter är mångfacetterad. I Finland förekommer rådjur endast i en del av Finland och i betydligt mindre täthet än i Europa, där det är lodjurets huvudsakliga näringsobjekt. Även om lodjuret på andra håll i Europa har konstaterats ha en kraftig inverkan på till exempel rådjursstammen, har frågan inte undersökts i Finland. I en del av Finland förekommer dessutom vitsvanshjorten, och det finns knappt några publicerade forskningsresultat om dess betydelse för lodjuret. Även om lodjuret dödar många små hjortdjur kan de inte nödvändigtvis reglera bestånden av de arter den jagar. I största delen av stamförvaltningsområdet för övriga Finland förekommer ett relativt rikligt lodjursbestånd i samma områden där bytesmängderna av små hjortdjur är små. I enlighet med förvaltningsplanen kommer jord- och skogsbruksministeriet att finansiera ett projekt där man utreder lodjurets näringsanvändning i områden där små hjortdjur förekommer med olika täthet. Projektet ger förhoppningsvis svar på lodjurets eventuella reglerande effekt på bytesarternas bestånd.

Helsingfors 29.9.2023

Jord- och skogsbruksminister Sari Essayah